

EDUSKUNNAN VASTAUS 76/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi ulkorajayhteistyön hallinnosta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkorajayhteistyön hallinnosta (HE 42/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 7/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulkorajayhteistyön hallinnosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan eurooppalaisesta naapurisuuden ja kumppanuuden välineestä osarahoitettaviin Euroopan yhteisön ulkorajat ylittävän yhteistyön yhteisiin toimintaohjelmiin, niiden valmisteluun, toimeenpanoon sekä yhteisön rahoituksen ja sitä vastaavan valtion rahoitusosuuden

den myöntämiseen, hallinnointiin, valvontaan ja tarkastukseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yhteisellä toimintaohjelmalla* eurooppalaisesta naapurisuuden ja kumppanuuden välineestä osarahoitettua rajat ylittävää toimintalinjoihin jakautuvaa ohjelmaa, jota toteutetaan yhteistyössä Suomen ja muiden ohjelmaan osallistu-

vien maiden ja niiden raja-alueiden kesken Euroopan yhteisön lainsäädännössä määritetyllä ohjelma-alueella;

2) *yhteisön rahoituksella* eurooppalaisesta naapuruuden ja kumppanuuden välineestä yhteisille toimintaohjelmille Euroopan yhteisön talousarviosta tulevaa rahoitusta;

3) *kansallisella julkisella rahoitusosuudella* yhteisön rahoitusta vastaavaa valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoitusosuutta;

4) *valtion rahoitusosuudella* yhteisön rahoitusta vastaavaa Suomen valtion yhteiselle toimintaohjelmalle osoitettua rahoitusosuutta;

5) *tuella* eurooppalaisesta naapuruuden ja kumppanuuden välineestä yhteisille toimintaohjelmille Euroopan yhteisön talousarviosta tulevaa rahoitusta sekä sitä vastaavaa kansallista julkista rahoitusosuutta, jotka maksetaan tuensaa-jalle;

6) *kumppanivaltiolla* yhteiseen toimintaohjelmaan osallistuvaa eurooppalaista naapuruuden ja kumppanuuden välinettä koskevista yleisistä määräyksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1638/2006 liitteessä mainittua valtiota;

7) *toimintalinjalla* yhteiseen toimintaohjelmaan sisältyvää useista toimista muodostuvaa osaa, jolle määritellään tavoitteet ja rahoitus;

8) *tuensaaajalla* julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista toimien käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta vastaavaa toimijaa, toimielintä tai yritystä;

9) *johtavalla tuensaaajalla* julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista toimien käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta vastaavaa toimijaa, toimielintä tai yritystä, jonka toimeen osallistuvat tuensaaajat ovat nimenneet; ja

10) *toimella* hanketta tai hankeryhmää, joka on valittu yhteisen hallintoviranomaisen valvon-nassa seurantakomitean vahvistamilla perusteilla ja jota johtava tuensaaaja sekä yksi tai useampi tuensaaaja toteuttavat yhteiseen toimintaohjelmaan sisältyvän toimintalinjan tavoitteiden saavuttamiseksi.

2 luku

Yhteiset toimintaohjelmat ja niiden hallinto

3 §

Yhteinen toimintaohjelma

Eurooppalaisesta naapuruuden ja kumppanuuden välineestä osarahoitettavat toimet toteutetaan yhteisillä toimintaohjelmilla, joiden valmistelusta, sisällöstä, hyväksymisestä ja muuttamisesta säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä.

Ohjelma-alueen maakunnan liitot vastaavat yhteistä toimintaohjelmaa koskevan ehdotuksen laatimisesta yhteistyössä muiden ohjelmaan osallistuvien valtioiden toimivaltaisten viranomaisten sekä valtion viranomaisten, kuntien ja muiden ohjelman toteuttamiseen osallistuvien julkis- ja yksityisoikeudellisten oikeushenkilöiden kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee yhteistyössä muiden ministeriöiden, ohjelma-alueen maakunnan liittojen sekä muiden ohjelman toteuttamiseen osallistuvien yhteisöjen kanssa 2 momentissa tarkoitettujen ehdotusten perusteella ohjelmaehdotuksen valtioneuvoston käsiteltäväksi Suomen hyväksymistä varten. Valtioneuvosto päättää ohjelmaehdotuksen hyväksymisestä Suomen osalta.

Yhteistä toimintaohjelmaa muutettaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä ohjelmaa koskevien ehdotusten laatimisesta ja hyväksymisestä säädetään. Yhteisen toimintaohjelman seurantakomitea voi kuitenkin päättää merkitykseltään vähäisistä muutoksista ohjelmaan.

4 §

Yhteinen hallintoviranomainen

Yhteisessä toimintaohjelmassa yhteisenä hallintoviranomaisena on ohjelma-asiakirjassa nimetty maakunnan liitto.

5 §

Yhteisen hallintoviranomaisen tehtävät

Yhteinen hallintoviranomainen vastaa yhteisen toimintaohjelman hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta koko ohjelma-alueella moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen sekä hoitaa ne tehtävät, joista säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä. Lisäksi yhteinen hallintoviranomainen hoitaa yhteistä toimintaohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Yhteisenä hallintoviranomaisena toimivan maakunnan liiton on järjestettävä hallintonsa siten, että yhteisen toimintaohjelman täytäntöönpanoon, varainhoitoon ja sisäiseen tarkastukseen liittyvät tehtävät erotetaan toisistaan riippumattomien yksikköjen hoidettavaksi.

6 §

Seurantakomitea

Kussakin yhteisessä toimintaohjelmassa on seurantakomitea, jonka asettamisesta ja kokoonpanosta ohjelmaan osallistuvat valtiot sopivat. Seurantakomitean kokoonpanoon ja jäseniin sovelletaan lisäksi, mitä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Valtioneuvosto nimittää seurantakomitean suomalaiset jäsenet. Suomalaisten jäsenten tulee olla ainakin ohjelma-alueen maakunnan liittojen, ulkoasiainministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön nimeämiä henkilöitä.

Seurantakomitean työskentelyyn sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) ja kielilaissa (423/2003) säädetään. Seurantakomitean asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) sekä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään. Lisäksi seurantakomitean työskentelyyn sovelletaan, mitä saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään.

Seurantakomitean suomalaiseen jäseneen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä mitä vahingonkorvaus-

laissa (412/1974) säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

Seurantakomitean päätökset tehdään yksimielisesti.

7 §

Seurantakomitean tehtävät

Seurantakomitean tehtävänä on varmistaa yhteisen toimintaohjelman täytäntöönpanon tehokkuus ja laatu sekä hoitaa ne tehtävät, joista säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä. Seurantakomitea vahvistaa päätöksellään 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun valintakomitean lausunnon.

Komitean toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt yhteisen toimintaohjelman täytäntöönpanoa koskevan loppukertomuksen.

Yhteisestä toimintaohjelmasta rahoitettavien toimien valintaperusteita koskevaan tai toimien valintaa ja rahoitusta koskevan valintakomitean lausunnon vahvistamista tarkoittavaan seurantakomitean päätökseen ei saa erikseen hakea muusta valittamalla.

8 §

Valintakomitea

Seurantakomitea asettaa yhteisen toimintaohjelman toimeenpanoa varten yhden tai useamman valintakomitean, jonka asettamisesta säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä.

Valintakomitean suomalaisten jäsenten tulee olla ohjelma-alueen maakunnan liittojen sekä muiden ohjelma-alueen kehityksestä vastaavien aluetason viranomaisten esittämiä henkilöitä.

Valintakomitean työskentelyyn sovelletaan, mitä hallintolaissa ja kielilaissa säädetään. Valintakomitean asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään. Lisäksi valintakomitean työskentelyyn sovelletaan, mitä saamen kielilaissa säädetään.

Valintakomitean suomalaisen jäseneen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

Valintakomitean päätökset tehdään yksimielisesti.

9 §

Valintakomitean tehtävät

Valintakomitea sovittaa yhteen ja suuntaa ohjelmalle osoitettua yhteisön rahoitusta ja valtion rahoitusosuutta sekä hoitaa muut sille Euroopan yhteisön lainsäädännön ja yhteisen toimintaohjelman mukaan kuuluvat tehtävät.

Valintakomitea antaa lausunnon toteutettavien toimien soveltuvuudesta yhteisiin toimintaohjelmiin ja niiden rahoittamisesta. Toimelle ei voida myöntää ohjelman puitteissa tukea, ellei valintakomitea ole puoltanut sen rahoittamista.

Seurantakomitea voi antaa valintakomitealle myös muita yhteisen toimintaohjelman täytäntöönpanoon liittyviä valmistelutehtäviä.

Valintakomitean kannanottoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

10 §

Eräät täytäntöönpanojärjestelyt

Työ- ja elinkeinoministeriö voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkitykseltään huomattavia taikka jotka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, sopia tavanomaisina pidettävistä yhteisen toimintaohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä Euroopan yhteisöjen komission ja muiden ohjelmaan osallistuvien valtioiden viranomaisten kanssa.

Yhteisenä hallintoviranomaisena toimiva maakunnan liitto voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkitykseltään huomattavia taikka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, sopia Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetyistä yhteisen toi-

mintaohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä Euroopan yhteisöjen komission ja ohjelmaan osallistuvien muiden valtioiden viranomaisten kanssa.

3 luku

Varainhallinta

11 §

Rahoituksen myöntäminen ja siihen liittyvät tehtävät

Yhteisenä hallintoviranomaisena toimivan maakunnan liiton keskeisinä tehtävinä on:

1) myöntää toimeen ohjelma-asiakirjan mukaisella alueella yhteisön rahoitusosuus käytettäväksi Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja kumppanivaltioissa kansallisen lainsäädännön, Euroopan yhteisön lainsäädännön ja yhteisen toimintaohjelman mukaisesti ottaen huomioon valintakomitean 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu ja seurantakomitean 7 §:n 1 momentin mukaisesti vahvistama lausunto;

2) myöntää toimeen ohjelma-asiakirjan mukaisella alueella yhteisön rahoitusta vastaava valtion rahoitusosuus, jos ohjelma-asiakirjan mukaisen alueen maakunnan liitot ovat siitä kirjallisesti sopineet;

3) vastata toimien seurannasta, valvonnasta ja varojen takaisinperinnästä.

Maakunnan liiton 1 momentin nojalla myöntämään tukeen sovelletaan soveltuvin osin, mitä alueiden kehittämislain (602/2002) 4 luvussa ja jäljempänä tässä laissa tuen myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta, tarkastuksesta ja takaisinperinnästä säädetään. Sen lisäksi tukeen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), jollei alueiden kehittämislaisissa tai jäljempänä tässä laissa tai EY-lainsäädännössä toisin säädetä.

Jos valintakomitean lausunnossa esittämän yhteisön rahoitusta vastaavan valtion rahoitusosuuden myöntämiseen toimivaltainen viranomainen on muu kuin 1 momentissa tarkoitettu maakunnan liitto, valtion rahoitusosuudesta

myönnettävään tukeen sovelletaan, mitä muual-
la laissa säädetään.

12 §

*Tuen käyttöön, määrään, hakemiseen ja myöntä-
miseen sovellettavat säännökset*

Hyväksyttäviin kustannuksiin sekä tuen käyt-
töön, määrään, hakemiseen ja myöntämiseen so-
velletaan soveltuvien osin, mitä alueiden kehittä-
mislain 23 §:n 1—3 momentissa, 24 §:ssä,
25 §:n 1 ja 2 momentissa, 26 §:n 1 ja 2 momen-
tissa, 27 §:n 1, 2 ja 3 momentissa ja 28 §:ssä sää-
detään.

Tarkempia säännöksiä yhteisistä toimintaoh-
jelmista rahoitettavien menojen tukikelpoisuu-
desta, tuen käyttökohteista, tuen määrästä ja
tuen hakemisesta voidaan antaa valtioneuvoston
asetuksella.

13 §

Tuen maksaminen

Tuki maksetaan takautuvasti toteutuneiden
hyväksyttävien kustannusten perusteella yhdes-
sä tai useammassa erässä, jollei 3 tai 4 momen-
tista muuta johdu. Viimeisen erän maksamisen
edellytyksenä on, että tuen myöntäneelle viran-
omaiselle on toimitettu hyväksyttävä selvitys
toimen toteuttamisesta ja varojen käytöstä sekä
rahoituksen toteutumisesta tukipäätöksen ehto-
jen mukaisesti.

Tuen maksamista koskevaan hakemukseen
tulee liittää erittely toimesta aiheutuneista me-
noista ja rahoituksesta sekä toimen etenemis-
tä. Loppuerän maksamista on haettava kolmen
kuukauden kuluessa toimen päättymisestä.

Yhteisön rahoitusosuus voidaan maksaa Eu-
roopan yhteisön lainsäädännön mukaan ennak-
komaksuna maksua koskevaan hakemukseen pe-
rustuen toimen johtavalle tuensaajalle, joka vas-
taa sen maksamisesta muille toimeen osallistu-
ville tuensaajille.

Mitä 3 momentissa säädetään yhteisön rahoi-
tusosuudesta, sovelletaan myös yhteisön rahoi-
tusta vastaavan valtion rahoitusosuuden maksa-

miseen kuitenkin niin, että ennakon suuruus voi-
olla enintään 30 prosenttia valtion rahoitusosuus-
desta myönnetystä tuesta.

14 §

Takaisinperintä

Tuen takaisinperintään sovelletaan, mitä
alueiden kehittämislain 32 §:ssä säädetään ra-
kennerahastovarojen ja niitä vastaavan valtion
rahoitusosuuden takaisinperinnästä sekä mitä
Euroopan yhteisön lainsäädännössä asiasta sää-
detään.

Työ- ja elinkeinoministeriön oikeudesta pää-
töksellään periä takaisin yhteiselle hallintovi-
ranomaiselle maksetut varat on voimassa, mitä
alueiden kehittämislain 33 §:ssä säädetään.

15 §

Vastuu takaisin perimättä jääneestä tuesta

Valtion velvollisuudesta suorittaa aiheetto-
masti maksettu ja takaisin perimättä jäänyt yh-
teisön tuki yhteiselle hallintoviranomaiselle on
voimassa, mitä Euroopan yhteisön lainsäädän-
nössä säädetään.

Sen jälkeen, kun valtio on 1 momentissa tar-
koitetulla tavalla maksanut siinä tarkoitetun tuen
yhteiselle hallintoviranomaiselle, valtiolla on oi-
keus saada maksamansa tuen määrä johtavalta
tuensaajalta.

4 luku

Yhteisten toimintaohjelmien valvonta

16 §

*Yhteisen hallintoviranomaisen valvontavelvolli-
suus*

Yhteinen hallintoviranomainen vastaa myön-
tämänsä yhteisön rahoituksen ja sitä vastaavan
valtion rahoitusosuuden valvonnasta ja tarkas-
tuksesta sen mukaan kuin siitä 11 §:n 2 momen-
tissa ja Euroopan yhteisön lainsäädännössä sää-
detään.

Yhteinen hallintoviranomainen on velvollinen tarkastamaan osarahoitettuja tuotteita ja palveluita sen mukaan kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Yhteisen hallintoviranomaisen suorittamiin tarkastuksiin sovelletaan, mitä tässä laissa ja Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

17 §

Yhteisen hallintoviranomaisen tarkastusoikeus

Yhteisellä hallintoviranomaisella on oikeus suorittaa hallinnoimassaan toimintaohjelmassa käytettävien yhteisön varojen sekä sitä vastaavan kansallisen julkisen rahoitusosuuden käyttöön liittyviä, tukea myöntäviin viranomaisiin sekä tuensaajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä toimea tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee toimea ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan.

Yhteinen hallintoviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen, jolla on tässä laissa tarkoitettujen tarkastusten tekemiseen tarvittava asiantuntemus, tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa tarkoitettun tarkastuksen puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (459/2007) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja.

Ulkopuolinen asiantuntija voi yhteisen hallintoviranomaisen pyynnöstä avustaa tarkastuksessa.

Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiesten korvausvastuusta.

Tilintarkastajaan ja ulkopuoliseen asiantuntijaan sovelletaan hallintolakia, kielilakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

18 §

Tarkastusmenetelmät ja -periaatteet

Euroopan yhteisön varoista myönnettävän rahoituksen ja vastaavan valtion rahoitusosuuden hallinnoinnin ja käytön tarkastukseen ja muuhun valvontaan sovelletaan sellaisia menetelmiä ja periaatteita, joilla voidaan varmistaa Euroopan yhteisön lainsäädännöstä johtuvien velvollisuuksien ja moitteettoman varainhoidon vaatimusten noudattaminen.

19 §

Tietojen saanti

Yhteisellä hallintoviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada muulta viranomaiselta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskevat tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot yhteisön rahoituksen ja sitä vastaavan kansallisen julkisen rahoitusosuuden käytöstä sekä hankkeen toteutuksesta ja tarkastuksesta. Pyyntöä on yksilöitävä tarvittavat tiedot sekä niiden käyttötarkoitus. Näin saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin mihin niitä on pyydetty.

Yhteinen hallintoviranomainen on velvollinen antamaan tiedoksi työ- ja elinkeinoministeriölle 17 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia koskevat sekä Euroopan yhteisöjen komissiota varten Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyjä tehtäviä hoitaessaan laatimansa kertomukset.

20 §

Tietojen luovuttaminen

Tämän lain nojalla saatujen tietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta, tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta,

liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

1) lain täytäntöönpanosta vastaaville viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) tässä laissa tarkoitettua tarkastusta suoritavalle toiselle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle;

3) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi;

4) Euroopan yhteisön toimielimelle, jos Euroopan yhteisön säädöksessä asetetun velvoitteen täyttäminen tai yhteisön toimielimen tekemä päätös tätä edellyttää.

Euroopan yhteisön toimielimelle tiedot luovuttaa yhteinen hallintoviranomainen.

21 §

Tarkastusta suorittavan henkilön oikeudet ja tarkastettavan velvollisuudet

Tarkastettava on velvollinen 17, 24 ja 25 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen suorittamiseen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastajalle kaikki tarvittavat tiliasiakirjat sekä muun yhteisön rahoituksen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden käyttöön liittyvän aineiston samoin kuin muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Tarkastajalla on oikeus ottaa tiliasiakirjat ja muu 1 momentissa tarkoitettu aineisto haltuunsa, jos tarkastus sitä edellyttää. Aineisto on palautettava, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksessa. Tarkastajan pyynnöstä tarkastettavan tulee antaa myös muut tiedot, jotka ovat tarpeen tarkastuksen asianmukaiseksi suorittamiseksi.

Tarkastajalla on oikeus tehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa kaikki rahoituksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat seikat sekä tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

22 §

Virka-apu

Poliisin, tulliviranomaisen ja veroviranomaisen on korvauksetta annettava 17 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen suorittamiseksi tarpeellista virka-apua.

23 §

Tarkastukset muissa ohjelmaan osallistuvissa valtioissa

Yhteisen hallintoviranomaisen on huolehdittava siitä, että yhteiseen toimintaohjelmaan osallistuvan toisen valtion viranomainen tai riippumaton tilintarkastaja suorittaa 17 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen kyseisessä valtiossa.

Tuen käyttöön liittyvään tarkastusoikeuteen, oikeuteen saada tietoja, tietojen luovuttamiseen sekä tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksiin ja tarkastettavan velvollisuuksiin sovelletaan sen valtion lainsäädäntöä, jossa tarkastus suoritetaan, sekä Euroopan yhteisön lainsäädäntöä.

24 §

Työ- ja elinkeinoministeriön tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriö voi suorittaa yhteisön rahoituksen sekä sitä vastaavan kansallisen julkisen rahoitusosuuden käyttöön liittyviä yhteisiin hallintoviranomaisiin, muihin rahoitusta myöntäviin viranomaisiin ja tuensaajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä toimea tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee toimea ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen puolestaan. Ulkopuolinen asiantuntija voi työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä avustaa tarkastuksessa. Tilintarkastajasta ja ulkopuolisesta asiantuntijasta on voimassa, mitä 17 §:n 2, 4 ja 5 momentissa säädetään.

25 §

Menojen varmentaminen

Toimeen osallistuvat tuensaajat nimeävät yhdessä tarkastajan tai tarkastajia, joiden tehtävänä on varmentaa kunkin toimeen osallistuvan tuensaajan ilmoittamien menojen laillisuus ja asianmukaisuus. Tarkastaja laatii kertomuksen menojen varmentamisesta.

Tarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tarkastaja.

Menojen varmentamiseen ja tarkastajan kelpoisuusehtoihin muissa toimintaohjelmaan osallistuvissa valtioissa sovelletaan sen valtion lainsäädäntöä, jossa tarkastus suoritetaan, sekä Euroopan yhteisön lainsäädäntöä.

Johtavan tuensaajan tulee toimittaa 1 momentissa tarkoitettut kertomukset yhteiselle hallintoviranomaiselle osoittamiensa maksupyyntöjen liitteinä.

5 luku

Erinäiset säännökset

26 §

Yhteisen toimintaohjelman seurannan tietojärjestelmä

Yhteinen hallintoviranomainen ylläpitää rahoitettavia hankkeita koskevaa yhteisen toimintaohjelman seurantarekisteriä. Rekisteriin tallennetaan yhteisen hallintoviranomaisen tehtävien hoitamisen kannalta tarpeelliset tiedot tuen hakijasta, tuen kohteesta, tukea koskevasta päätöksestä, johtavan tuensaajan kanssa tehdystä tukisopimuksesta, tuen maksatuksesta, tuen vaikutuksista, suoritetuista varmuuksista ja tarkastuksista sekä sääntöjenvastaisuuksien korjaamiseksi tehdyistä toimenpiteistä. Seurantarekisteriin sisällytetään lisäksi Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetyt yhteisten toimintaohjel-

mien hallinnointia, seuranta ja valvontaa koskevat tiedot. Yhteinen hallintoviranomainen vastaa seurantarekisteriin merkittävien tietojen tallentamisesta ja niiden virheettömyydestä. Edellä 11 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa valtion rahoitusosuuden myöntävän viranomaisen tulee luovuttaa yhteiselle hallintoviranomaiselle yhteisörahoitusta vastaavaa valtion rahoitusosuutta koskevat tässä momentissa tarkoitettut tiedot.

Seurantarekisterin tietojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Yhteisellä hallintoviranomaisella on oikeus luovuttaa edelleen salassapitosäännösten estämättä Euroopan yhteisöjen asianomaiselle toimielimelle sellaisia rekisteriin talletettuja tietoja, jotka ovat tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä yhteisön rahoitusta.

Rekisteröidyn tarkastusoikeudesta on voimassa, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään. Seurantarekisteriin sisältyvät henkilötietolaissa tarkoitettut henkilötiedot on poistettava viimeistään seitsemän vuoden kuluttua siitä, kun yhteisen toimintaohjelman viimeinen maksuerä on maksettu Euroopan yhteisöjen komissiosta Suomeen.

27 §

Valtion takautumisoikeuteen perustuva maksusuoritukseen velvoittaminen

Jos valtio on velvoitettu maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin yhteisön varoja, työ- ja elinkeinoministeriö voi päätöksellään velvoittaa yhteisen hallintoviranomaisen tai muun kuin valtion budjettitalouden piiriin kuuluvan viranomaisen, viraston tai laitoksen suorittamaan valtion komissiolle maksaman määrän täysimääräisenä kuluineen. Suoritus määrätään, jos varojen takaisinmaksu on johtunut suoritukseen velvoitettavan virheellisestä menettelystä.

Jollei suoritettavaa määrää makseta asetettuna eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista vii-

västyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään muutoksenhausta kuntayhtymän päätökseen.

28 §

Muutoksenhaku

Yhteisen hallintoviranomaisen tässä laissa tarkoitetun tuen myöntämistä, maksatusta ja takaisinperintää koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten

29 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2008
